

Ciąża – co powinno Cię niepokoić

W większości przypadków ciąża przebiega prawidłowo. Zwracaj uwagę na objawy, które mogą Cię zaniepokoić

Profilaktyka, częste wizyty u lekarza, współpraca z położną pozwalają uniknąć wielu problemów. Zwracaj uwagę na zmiany i niepokojące objawy – konsultuj je z lekarzem.

Choroby zakaźne w ciąży

Niektóre choroby zakaźne mogą wpłynąć na rozwój płodu. Najniebezpieczniejsze są:

- toksoplazmoza – nie jedz surowego mięsa i stosuj zasady higieny, aby nie zarazić się poprzez kał zakażonego kota
- różyczka
- cytomegalia
- wirus opryszczki
- HIV – wirus przenoszony przede wszystkim przez stosunki seksualne bez zastosowania zabezpieczenia i drogą krwiopochodną
- wirusowe zapalenie wątroby
- listerioza - choroba odzwierzęca przenoszona z zakażonym pokarmem, np. serami pleśniowymi
- kiła, rzeżączka, opryszczka narządów płciowych, rzeżączka – choroby przenoszone drogą płciową.

Najczęstsze problemy i patologie ciąży

Ciąża pozamaciczna (ektopowa)

Następuje, gdy komórka jajowa przemieszcza się wolniej i zagnieżdża się poza macicą, najczęściej w jajowodzie. Uniemożliwia to prawidłowy rozwój zarodka oraz zagraża zdrowiu i życiu kobiety. Ważna jest szybka diagnoza.

Cukrzyca ciążowa

Cukrzyca ciążowa powstaje w trakcie trwania ciąży i jest efektem zmian hormonalnych, które zaburzają wytwarzanie i działanie insuliny – co powoduje zwiększony poziom glukozy we krwi. Diagnozowana jest najczęściej pomiędzy 24. a 28. tygodniem ciąży.

Cholestaza ciążowych

Objawem jest intensywny świąd skóry bez wysypki, zwłaszcza dłoni i stóp, i wzrost poziomu bilirubiny we krwi. Swędzenie pojawia się po 30. tygodniu ciąży. Nasila się w nocy. Dodatkowo mogą wystąpić bóle brzucha, nudności i wymioty, rzadko pojawia się żółtaczka. Cholestazę potwierdzają badania krwi. Zagraża m.in. podwyższonym ryzykiem przedwczesnego porodu, zgonu wewnątrzmacicznego.

Jeśli odczuwasz uporczywe swędzenie zwłaszcza dłoni i stóp – zgłoś się natychmiast do lekarza. Cholestaza ciążowa zagraża życiu dziecka.

Poronienia nawykowe (nawracające)

Oznaczają wystąpienie trzech lub więcej kolejnych strat ciąży przed 20 tygodniem ciąży. Przyczyny są bardzo różne i określenie ich wymaga wielu badań.

Konflikt serologiczny

Jest wynikiem niezgodności grup krwi między matką a płodem, gdy matka ma grupę Rh-, a dziecko Rh+. U kobiet z grupą Rh+ nie dochodzi do konfliktu serologicznego. Zazwyczaj nie występuje on w pierwszej ciąży. Kobieta może dostać profilaktycznie immunoglobuliny anti-D. Decyduje o tym lekarz.

Nadciśnienie

Nadciśnienie tętnicze w ciąży może prowadzić do rzucawki ciążowej (eklampsj). W ciąży trzeba kontrolować ciśnienie, nawet jeśli przedtem nie miałaś z nim problemów. Nadciśnienie tętnicze ciążowe może się pojawić po 20. tygodniu ciąży. Czasami prowadzi do niebezpiecznego stanu przedrzucawkowego, gdy kobieta ma ciśnienie tętnicze powyżej 140/90 mm Hg i

białkomoc. Potem może rozwinąć się zrzucawka, która zagraża życiu kobiety. Pojawiają się drgawki, utrata przytomności.

Niepowściągliwe wymioty ciężarnych

Najczęściej pojawiają się około 16 tygodnia ciąży. Nie chodzi tutaj o poranne mdłości. Są to silne nudności i wymioty, których skutkiem jest odwodnienie, zasłabnięcie, niskie ciśnienie, wysokie tętno.

Odklejenie łożyska

Prawidłowym momentem odejścia łożyska od ściany macicy jest III faza porodu. Jeśli zdarzy się to wcześniej, zawsze stanowi czynnik ryzyka zagrażający zdrowiu i życiu matki wraz z dzieckiem. Najczęściej objawia się krwawieniem. Natychmiast skontaktuj się z lekarzem, gdy zauważysz krwawienie.

Niedoczynność tarczycy

Niedobór hormonów tarczycy może powodować zaburzenia rozwoju ośrodkowego układu nerwowego. Niedoczynność tarczycy może spowodować przedwczesny poród albo stan przedzrzucawkowy.

Ostre stłuszczenie wątroby ciężarnych

To rzadka, lecz bardzo poważna choroba. Występuje w III trymestrze ciąży lub zaraz po porodzie. Powoduje często również uszkodzenia innych narządów i układów, a za późno rozpoznana grozi śmiercią matki lub dziecka.

W ciąży często również:

- występuje niedokrwistość (anemia)
- dochodzi do zaostrenia się np. kamicy nerkowej, chorób autoimmunologicznych.

W nocy, weekendy i święta możesz skorzystać z nocnej i świątecznej pomocy lekarskiej. W nagłych przypadkach udaj się na SOR lub wezwij pogotowie (999 lub 112).

Program badań prenatalnych

Badania prenatalne to testy i procedury medyczne przeprowadzane w trakcie ciąży, które pomagają monitorować zdrowie matki oraz rozwój dziecka. Pozwalają wykryć poważne wady płodu, rozpoznać je we wczesnym okresie ciąży (I i II trymestr). Niektóre z nich można zacząć leczyć jeszcze w czasie ciąży albo natychmiast po porodzie.

Badania prenatalne umożliwiają rozpoznanie m.in. zespołów: Downa, Turnera, Edwardsa, Klinefeltera oraz fenylketonurii, hemofilii, mukowiscydozy, wrodzonej łamliwości kości, rdzeniowego zaniku mięśni, dystrofii mięśniowej.

Są dwie grupy badań prenatalnych:

- nieinwazyjne (np. USG, testy z krwi)
- inwazyjne (np. pobiera się płyn owodniowy lub fragmenty tkanek płodu do analizy).

Aby przejść badania genetyczne, musisz spełniać co najmniej jedno z poniższych kryteriów:

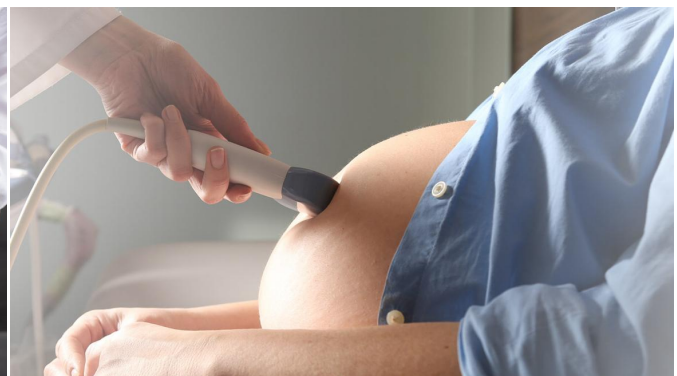
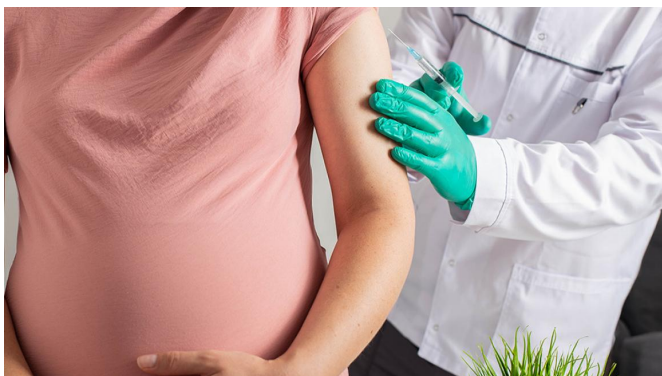
- w Twojej poprzedniej ciąży wystąpiła aberracja (odchylenie od normy) chromosomowa płodu lub dziecka
- stwierdzono wystąpienie strukturalnych aberracji chromosomowych u Ciebie lub u ojca dziecka
- stwierdzono znacznie zwiększone ryzyko urodzenia dziecka dotkniętego chorobą uwarunkowaną monogenowo lub wieloczynnikową
- miałaś w czasie ciąży nieprawidłowy wynik badania USG lub badań biochemicznych
- wskazujących na zwiększone ryzyko aberracji chromosomowej lub wady płodu.

Potrzebujesz skierowania od lekarza prowadzącego ciążę.

[„Ciąża i opieka](#)

Przeczytaj magazyn „Ze Zdrowiem” nr 18 pt. [okołoporodowa”](#).

Przeczytaj także

Czy w czasie ciąży można się szczepić?

Jeśli planujesz ciążę lub już oczekujesz dziecka, sprawdź status swoich szczepień. Dowiedz się, jakie szczepionki możesz przyjąć dla bezpieczeństwa Twojego i dziecka

Program badań prenatalnych

Program pozwala określić ryzyko wystąpienia wad płodu oraz ich wczesną diagnostykę. To umożliwia podjęcie leczenia niektórych wad nawet w czasie ciąży

Perinatalna (okołoporodowa) opieka paliatywna – jaka i gdzie

Jeśli Wasza ciąża prowadzi do narodzin letalnie chorego dziecka, macie prawo do szczególnej opieki. Dowiedz się, co Wam przysługuje